

Jaarverslag Vereniging Montessorischool Bilthoven

Jaarverslag 2017

Adres:	Rembrandtplein 1 3723 CH Bilthoven
Telefoonnummer:	06 40 59 72 07
e-mail:	info@montessoribilthoven.nl
Website:	www.montessoribilthoven.nl
Bestuursnummer:	36817
Brinnummer:	04PR

Goedkeuring

Versie	Naam		Datum	Handtekening
1.0	Arjan Bot	Secretaris		
1.0	Coenraad de Vos van Steenwijk	Voorzitter		
1.0	Mark Paasschens	Penningmeester		
1.0	Maarten van der Bent	Bestuurslid		
1.0	Danielle Sent	Bestuurslid		
1.0	Annemarije Glastra	Bestuurslid		
1.0	Sander van Vreumingen	Toezichthouder		
1.0	Pieter van Riemsdijk	Toezichthouder		
1.0	Marjolein van Dommelen	Toezichthouder		

INHOUDSOPGAVE

1. VOORWOORD	4
2. DE ORGANISATIE	5
2.1. Missie en Visie	5
2.2. Bestuur	5
2.2. Toezichthoudend orgaan	5
2.3. Medezeggenschapsraad (MR)	6
2.4. Klachtenreglement	6
2.5. Ondersteuning door het administratiekantoor	6
2.6. Commissies	7
2.7. Horizontale verantwoording en dialoog met belanghebbenden	7
3. HET ONDERWIJS	8
3.1. Het pedagogisch klimaat	8
3.2. Vrijheid in gebondenheid	8
3.3. De “vrije” keuze	8
3.4. De heterogene groep	8
3.5. Volgen en dossier	9
3.6. Specifieke behoeften	9
3.7. Onderwijskundige prestaties	9
4. ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LEERLINGEN	10
5. PERSONEEL	10
5.1. Integraal personeelsbeleid	10
5.2. Formatie	10
5.3. Teamontwikkeling	11
6. HUISVESTING	11
7. TOEKOMST	12
8. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	15
9. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN	18
10. FINANCIËN	18
10.1. Balans (bedragen * € 1.000)	18
10.2. Staat van baten en lasten (bedragen * € 1.000)	19
10.3. Toelichting op de balans	20
10.4. Toelichting op de staat van baten en lasten	20
10.5. Financieel beleid	21
10.6. Kengetallen	22
10.7. Meerjarenbegroting 2018-2020	23

1. Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2017 van de Vereniging Montessorischool Bilthoven.

De Vereniging is op 1 september 1919 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernummer 40478315. Het BRIN nummer van de school is 04 PR.

2. De organisatie

2.1. Missie en Visie

De Vereniging Montessorischool Bilthoven heeft als doel het geven van primair onderwijs gebaseerd op de oorspronkelijke methoden van Maria Montessori.

2.2. Bestuur

De basisschool is een algemeen bijzondere school, ondergebracht in een vereniging. De ouders zijn lid van de Vereniging Montessorischool Bilthoven. Het bestuur bestaat in meerderheid uit ouders van leerlingen die onderwijs volgen op de Montessorischool. Het is de taak van het bestuur om een raamwerk te creëren, waarbinnen de doelstellingen van het Montessorionderwijs optimaal kunnen worden verwezenlijkt. Bovendien dienen de financiële middelen te worden verschaft voor niet-gesubsidieerde activiteiten, zoals creatieve vakken (handvaardigheid, drama, dans, gym), excursies, decemberfeesten, etc. Er worden twee Algemene Leden Vergaderingen (ALV) per jaar gehouden. In bijzondere gevallen worden er meer ledenvergaderingen uitgeschreven. Het bestuur stelt jaarlijks een begroting op voor de school en de vereniging en legt deze ter goedkeuring voor aan de ALV. De ALV stelt op voorspraak van het bestuur jaarlijks de vrijwillige ouderbijdrage voor de niet gesubsidieerde activiteiten vast.

Het bestuur heeft de directie gemandateerd voor zaken die rechtstreeks het onderwijs en het schoolmanagement raken.

Het bestuur is ook de brug tussen de ouders en de school. Daarom zijn er op gezette tijden gesprekken met contactouders, de Medezeggenschapsraad (MR) en de leerkrachten. De bestuursvergaderingen worden bijgewoond door de directie. Daarmee wordt een goede informatie uitwisseling zoveel mogelijk gewaarborgd.

Het bestuur is ultimo 2017 als volgt samengesteld:

Voorzitter	X. Cladder
Secretaris	A. Bot
Penningmeester	M. Paasschens
Overige bestuursleden	M. van der Bent D. Sent A. Glastra C. de Vos van Steenwijk

2.2. Toezichthoudend orgaan

De Montessorischool Bilthoven heeft gekozen voor een organieke scheiding van het bestuur en het toezicht op dat bestuur door een Toezichthoudend Orgaan in te stellen. De school houdt zich aan de Code Goed Bestuur (CGB) van de PO-Raad.

In eerste instantie wordt het toezichthoudend orgaan gevormd door de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging. Belangrijkste reden is dat volgens het verenigingsrecht de meeste rechten en plichten van het toezichthoudend orgaan genoemd in de CGB aan de ALV toekomen. Wel heeft het bestuur besloten om als vooruitgeschoven post van de ALV een Toezichthoudend Orgaan bestaand uit

drie leden van de Vereniging te vormen. Dit Toezichthoudend Orgaan voorziet er in dat de Algemene Ledenvergadering kan voldoen aan wat wet en regelgeving met betrekking tot het interne toezicht bepaalt. Zij brengt daartoe aan de Algemene Vergadering verslag uit van haar bevindingen.

Het toezichthoudend orgaan is ultimo 2017 samengesteld uit de volgende leden:

- Sander van Vreumingen
- Pieter van Riemsdijk
- Marjolein van Dommelen

2.3. Medezeggenschapsraad (MR)

De medezeggenschapsraad bestaat uit een voorzitter(ouder), een personeelsgeleding van twee personeelsleden en een oudergeleding van twee ouders. De belangrijkste taak is het adviseren over, of het instemmen met voorgenomen bestuursbesluiten over onderwerpen die met het beleid en het bestuur te maken hebben. De MR voorzitter heeft periodiek overleg met de directie en de voorzitter van het bestuur. Minimaal twee keer per jaar zitten bestuur en MR samen om belangrijke onderwerpen te bespreken.

2.4. Klachtenreglement

Alle geledingen op de school doen hun uiterste best om kinderen en ouders zo goed mogelijk te begeleiden en te informeren. Niettemin kan er wel eens iets misgaan of anders verlopen dan de verwachting was. Klachten zullen in eerste instantie daar behandeld moeten worden waar ze zijn ontstaan. Kunnen deze onverhoopt niet naar tevredenheid worden afgehandeld, dan kan de ouder, leerkracht of het kind (samen met de ouder) hierover contact zoeken met de directie. Zijn ouders daarover evenmin ontevreden, dan kan gebruik worden gemaakt van de klachtenregeling. De klachtenregeling is gebaseerd op een landelijk ontwikkeld model voor primair onderwijs en voldoet aan de eisen die de overheid hieraan stelt. De klachtenregeling is terug te vinden op onze website. Gedurende het jaar heeft het Bestuur enkele klachten van ouders met de nodige zorgvuldigheid in behandeling genomen en naar tevredenheid van alle betrokken personen afgewikkeld.

2.5. Ondersteuning door het administratiekantoor

De financiële en de personeels- en salarisadministratie werden tot november 2017 verzorgd door het administratiekantoor Helder, vestiging Rotterdam. Door faillissement van Helder eind oktober 2017 zijn alle administraties overgenomen door Onderwijsbureau Meppel (OBM) gevestigd te Meppel. Het bestuur had al het voornemen om per 2018 deze administraties bij OBM onder te brengen, daartoe was het contract (met 6 maanden opzegtermijn) reeds in juni 2017 schriftelijk opgezegd. Hierdoor was het bestuur in nauwe samenwerking met OBM in staat om deze overgang als gevolg van het faillissement van Helder versneld, zonder significante issues, door te voeren.

2.6. Commissies

Het bestuur wordt ondersteund door diverse commissies en werkgroepen. De belangrijkste is de:

- Activiteiten commissie: deze commissie, onder de verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur, houdt zich als vertegenwoordiging van de ouders bezig met de organisatie van buitengewone activiteiten, zoals feesten, projecten e.d.
- ICT Commissie: deze commissie adviseert het bestuur op het gebied van ICT ontwikkelingen, inzet van ICT in het onderwijs en de aanschaf, vervanging en of ontwikkeling van hardware en software.
- Werkgroep Communicatie: deze werkgroep ondersteunt het bestuur en de school op het gebied van informatiedeling en communicatie. Hieronder vallen onder meer het maken van nieuwsflitsen en het onderhouden van de informatie op de website en de schoolplanner.

2.7. Horizontale verantwoording en dialoog met belanghebbenden

De schoolvereniging kent veel stakeholders (belanghebbenden). De belangrijkste stakeholders zijn de medewerkers, ouders en verzorgers van leerlingen en de leden van de vereniging. Daarnaast is er nog een scala aan stakeholders, zoals OCW, schoolbesturen en organisaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang in de omgeving, de gemeente Bilthoven, de PO-Raad, leveranciers en banken.

De informatievoorziening en horizontale verantwoording aan de medewerkers verloopt enerzijds via de schooldirecteur (bijvoorbeeld via mededelingen in werkoverleggen) en anderzijds middels nieuwsflitsen. Ouders en verzorgers van leerlingen ontvangen periodiek een nieuwsflits van de school. Door middel van deze nieuwsflits, de website van de school en de schoolplanner, worden ouders op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op de school. Ook organiseert de school ouderavonden. De communicatie met en verantwoording naar de overige stakeholders geschiedt voornamelijk door middel van officiële documenten, zoals bestuursverslagen, jaarrekeningen en nieuwsbrieven. De kanalen, via welke gecommuniceerd wordt, variëren van de website tot schoolgidsen en de jaarstukken.

3. Het onderwijs

3.1. Het pedagogisch klimaat

Uitgangspunt in het montessorionderwijs is de relatie tussen leerkracht en leerling gebaseerd op wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect. Het doel hiervan is dat de leerling zich begrepen voelt, zich veilig voelt om fouten te maken en in discussie gaat. De leerkrachten en het kind erkennen dat het kind zelf over krachten beschikt om zich te ontwikkelen. Het kind heeft van nature de drang tot ontwikkeling, is actief en ontdekt graag. Zo kan het loskomen van zijn afhankelijkheid en steeds zelfstandiger worden. Daarom is het zo belangrijk dat het kind de vrijheid krijgt zijn omgeving te verkennen. De leerkracht en de leerling hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid. De leerling draagt de verantwoordelijkheid voor zijn omgeving en voor zijn eigen werk passend bij zijn ontwikkelingsfase.

3.2. Vrijheid in gebondenheid

In onze Montessori-opvattingen is het kind een actief wezen, dat op eigen initiatief de wereld verkent en zich op die manier kennis en ervaring eigen maakt die zijn ontwikkeling bevordert. Het kind heeft de vrijheid nodig om te kunnen kiezen. De rol van de volwassenen is het kind hierbij te ondersteunen. Dit geeft aan kinderen een ruime mate van vrijheid, maar deze vrijheid is niet absoluut. De leerkracht heeft tot taak ervoor te zorgen dat die keuze in verhouding staat tot de mogelijkheden (talenten en beperkingen) van de leerling.

3.3. De “vrije” keuze

Vrijheid betekent niet dat kinderen aan hun lot worden overgelaten en/ of zichzelf de kans geven zich slechts te amuseren met lichte bezigheden. In principe krijgt het kind de vrijheid zijn eigen activiteit te kiezen en in te plannen binnen de mogelijkheden van zijn gestructureerde leeromgeving. Vaak zal hierbij overleg plaats vinden met de leerkracht, die observeert, registreert en stimuleert. De te kiezen activiteiten ofwel taken zijn zo opgesteld dat alle onderdelen van het onderwijs aan bod komen. De leerkracht stemt dagelijks of wekelijks de door de kinderen gemaakte planning met ze af en heeft overzicht welke taken de kinderen gedaan hebben en of ze hun planning realiseren. Indien nodig worden de kinderen bijgestuurd of extra geholpen. De kinderen verlaten de school met het bereiken van de door het ministerie vastgestelde kerndoelen en veel ervaring met het plannen van het eigen werk.

3.4. De heterogene groep

In het Montessorionderwijs wordt gewerkt met een groepssamenstelling van verschillende leeftijden. Kinderen doorlopen in hun groei naar volwassenheid diverse ontwikkelings- of levensfasen. Kinderen die in dezelfde fase zitten (die meerdere leerjaren omspan) worden in één groep geplaatst. Zo vindt men in de onderbouw de \approx 4-6 jarigen. Deze periode kenmerkt zich door het bewust opnemen van indrukken met alle zintuigen; zij werken met allerlei materialen die de zintuigen oefenen. Daarnaast

hebben zij honger naar woorden, zowel het leren van namen en begrippen, als het kennen van letters en het leren lezen. Ook het tellen en het werken met (grote) getallen wordt graag gedaan.

In de middenbouw zitten de \approx 6-9 jarigen, die meer gericht zijn op het vergaren en opnemen van kennis. Zij werken nog veel met materiaal, dat echter een andere betekenis gaat krijgen: het is meer gericht op abstracte kennis en het weten van veel zaken.

De bovenbouw is voor de \approx 9-12 jarigen, in de ontwikkeling van het kind wordt het denken abstracter. Zij willen meer inzicht krijgen in de cultuur waarin ze leven, de omgeving waarin zij als individu een plek innemen. In de bovenbouw vindt ook de voorbereiding plaats voor het voortgezet onderwijs. Het Montessorionderwijs biedt als voordeel, in aansluiting op het voortgezet onderwijs, het vertrouwd zijn met zelfstandig werken en het kunnen plannen van de activiteiten. Daarnaast is er een sociaal voordeel: kinderen voeden elkaar min of meer op. Oudere kinderen helpen jongere kinderen. Op natuurlijke wijze wordt door de groepssamenstelling met verschillende leeftijden de zorg voor elkaar bevorderd.

3.5. Volgen en dossier

De Wet op het Primair Onderwijs bepaalt dat de ontwikkeling van alle leerlingen op systematische wijze wordt gevolgd. Het doel van de verzamelde gegevens dient om deze te benutten bij de inrichting van het onderwijs, opdat alle leerlingen tot een optimale ontwikkeling gebracht kunnen worden. Dit wordt bijgehouden in ons leerlingvolgsysteem, Parnassys. Naast de observaties van de leerkracht, worden de leerlingen tweemaal per jaar op belangrijke kennisgebieden getoetst middels onafhankelijk en landelijk genormeerde toetsen van LOVS-Cito.

3.6. Specifieke behoeften

Toetsen en observaties kunnen aanwijzingen geven over specifieke behoeften. Om de zes weken is er een leerlingbespreking met de leerkrachten en de internbegeleider (IB-er), waarin deze behoefte zich kan vertalen in meer onderzoek en/of een handlingsplan: een specifieke leerweg afgestemd op het individuele kind binnen een bepaalde tijd. Ondersteuning in het geven van deze extra aandacht wordt aangeboden door de remedial teacher/intern begeleider, logopedie en de Schoolbegeleidingsdienst. Zoals op alle scholen zijn er ook op onze school kinderen die ondanks alle extra begeleiding meer gebaat zijn bij een school voor speciaal onderwijs. Deze kinderen worden na toestemming van de ouders besproken in de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL). Dit is een commissie van deskundigen die na bestudering van de problematiek advies geeft.

3.7. Onderwijskundige prestaties

De onderwijskundige prestaties van de school zijn goed. De resultaten bevinden zich boven de landelijke norm.

4. Ontwikkeling van het aantal leerlingen

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. Eventueel kan door middel van een groeitelling aanvullende bekostiging worden toegekend als het aantal leerlingen volgens daartoe vastgestelde normen is toegenomen.

Het aantal leerlingen bedroeg op:

1 oktober 2017: 181
1 oktober 2016: 182
1 oktober 2015: 169
1 oktober 2014: 178
1 oktober 2013: 200
1 oktober 2012: 199
1 oktober 2011: 202

Nadat het leerlingenaantal wat was teruggelopen in de jaren 2014 en 2015, is sinds 2016 weer een structureel herstel zichtbaar. Mede dankzij de inzet van o.a. de communicatiewerkgroep is vooral de instroom in de onderbouw weer in opmars.

5. Personeel

5.1. Integraal personeelsbeleid

De functionerings- en beoordelingsgesprekken vinden binnen een tweejaarlijkse cyclus plaats. Hiervoor wordt een specifieke checklist gehanteerd. In 2017 hebben er functioneringsgesprekken plaatsgevonden met de teamleden en de directeur.

5.2. Formatie

Per ultimo 2017 bestond het team uit in totaal 11,18 fte, te splitsen in:
0,85 fte directeur,
10,02 fte onderwijzend personeel en
0,31 fte onderwijsondersteunend personeel.

Daar waar ontwikkelingen zich voordoen in de schil van vakleerkrachten, ambulante zorg en onderwijsondersteunend personeel zal flexibilisering van personele capaciteit worden overwogen. Dit komt onder andere tot uiting in het feit dat sinds 2016 de vakleerkrachten formatie is teruggebracht van 0,94 fte naar per ultimo 2017 0,29 fte. Dit als gevolg van vrijwillig vertrek van vakleerkracht Drama in 2015 en het vertrek van vakleerkracht Beeldende vorming in 2016. Beide vakken worden sindsdien op projectmatige basis aangeboden en bekostigd onder de verenigingsexploitatie.

5.3. Teamontwikkeling

In 2015/2016 is gestart met het programma “The-Leader-In-Me” gebaseerd op het gedachtegoed van Stephen Covey. Dit gedachtegoed is vertaald naar een concreet tweejarig programma voor het onderwijs waarin waarden en normen centraal staan. De keuze is gemaakt door het team in het kader van het creëren van een veilig leeromgeving voor de kinderen en daarmee een gedragen programma. Centraal staat het nemen van eigen verantwoordelijkheid en het gedachtegoed sluit daarmee nauw aan bij het gedachtegoed van Maria Montessori. Het eerste jaar is gericht op de teamleden zelf, hun professionaliteit en het samenwerken. Het programma wordt door de leerkrachten met enthousiasme ontvangen. In dit tweede jaar (2017) is in het programma een vertaling gemaakt naar het werken in de groepen en de leerlingen. Naast de bijdrage aan teamontwikkeling en de veilige leeromgeving zien we dit programma als een bijdrage in de positionering van onze school.

6. Huisvesting

De school is gehuisvest in een fraai karakteristiek pand aan de Rembrandtlaan 1 te Bilthoven. Omdat het pand al wat ouder is dan een gemiddeld schoolgebouw zijn de kosten van onderhoud verhoudingsgewijs hoog. Hiervoor is een voorziening gevormd gebaseerd op een actueel meerjarig integraal huisvestingsplan 2014-2026.

In 2017 hebben we een budget voor groot onderhoud van € 10.283, - dat ten laste van de voorziening groot onderhoud komt. Uiteindelijk zijn deze uitgaven uitgekomen op een bedrag van € 13.573. Dit impliceert een overschrijding van € 3.290 t.o.v. het budget, maar heeft geen materiele invloed van de omvang van de voorziening groot onderhoud (2017: € 114.958).

De specificatie van de uitgaven van groot onderhoud in 2017 is als volgt:

Omschrijving (bedragen in euro's)	Soort onderhoud	Budget 2017	Realisatie 2017	Verschil
Zonneschermen vervangen (verschoven naar 2018)	Voorziening	4.871	0	-4.871
Buitenschilderwerk (reparatie)	Voorziening	0	6.655	-6.655
Diverse werkzaamheden	Voorziening	5.412	6.918	-1.506
Totaal		10.283	13.573	-3.290

De uitgaven in de afgelopen vijf jaren voor (groot) onderhoud hebben ertoe geleid dat het gebouw weer in redelijke staat is. Dit impliceert dat alle aandachtspunten van het inspectierapport van de Gemeente de Bilt in 2015 zijn opgelost. De komende 5 jaar zullen de geplande uitgaven voor (groot) onderhoud relatief laag zijn (gemiddeld circa € 10.000 per jaar, zijnde in lijn met de dotatie aan de voorziening groot onderhoud). Het grote onderhoud is gepland voor het jaar 2023 en betreft hoofdzakelijk het binnen en buiten schilderwerk.

7. Toekomst

Het onderwijs in Nederland staat nooit stil. Ook niet bij ons op school. De veranderingen zijn deels door het ministerie van Onderwijs ingegeven, maar ook lokale of interne factoren kunnen voor veranderingen zorgen. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste veranderingen voor onze school die we bij het schrijven van dit bestuursverslag hebben geïnventariseerd.

7.1 Onderwijs

Wij hebben in 2014 afscheid moeten nemen van onze vakdocent Drama en in 2016 van onze vakdocent Beeldende Vorming om persoonlijke redenen. Dit betekent dat het creatieve aanbod op school een andere invulling heeft gekregen. Beeldende Vorming heeft een vaste plek behouden, daarnaast zijn er ook andere creatieve projecten geweest, die 6 weken duurden. Zoals bijvoorbeeld judo. De komende jaren zullen wij judo blijven aanbieden, wij zijn dan ook een heuse Schooljudo school geworden. De komende jaren wordt ook ingezet op muziek. De overheid motiveert scholen om muziek meer bij het onderwijs te betrekken. Onze school heeft de Impuls muzieksubsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie gehonoreerd gekregen, waardoor we muziek een vaste plek in ons curriculum kunnen geven zodat het muziekonderwijs ook in de toekomst gewaarborgd wordt op school. In januari 2017 is gestart met het muziekonderwijs in samenwerking met de muziekschool Kunstenhuis de Bilt. Het eerste jaar is feestelijk afgesloten met een groot concert van alle kinderen samen. In 2018 zal, naast de muzieklessen van de ingehuurde muziekdocenten, ook meer ingezet worden op professionalisering van de leerkrachten in het geven van muziekonderwijs,

Aan het begin van het schooljaar 2016-17 zijn wij gestart met een nieuwe taalmethode. Alle klassen hebben mooie nieuwe kasten ontvangen met het nieuwe materiaal wat helemaal past bij de huidige tijd. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe media.

Met zicht op de toekomst is vanuit de Overheid ook het Onderwijs 2032 rapport gelanceerd. In grote lijnen komt dit overeen waar de Montessorischool zich al jaren mee bezig houdt: minder traditionele klassenindeling, flexibele aanpak, kijken naar de individuele leerling, meer ruimte voor creativiteit en nieuwsgierigheid en leerlingen leren omgaan met vrijheden en verantwoordelijkheden. We blijven kritisch kijken hoe we de uitkomsten van dit rapport een goede invulling kunnen geven die past binnen onze Montessorischool.

7.2. Leerlingenaantallen

Het bestuur heeft als doelstelling het leerlingaantal rond de 200 leerlingen te krijgen en houden. We zijn ons bewust van de afname van de leeftijdsgroep 0-4 jarigen in de gemeente. De demografische ontwikkeling landelijk als ook in de gemeente De Bilt is dat het aantal (potentiele) leerlingen daalt. Pas vanaf 2023 wordt er weer een stijging voorzien.

In 2016 zagen we de instroom in de onderbouw echter weer wat toenemen, mede dankzij een gedegen communicatiebeleid dat de zichtbaarheid van de school heeft vergroot in de gemeente.

Idealiter is de bandbreedte van de school een omvang die ligt tussen de 180 en 220 leerlingen, zo kunnen we het Montessori concept het beste ondersteunen. Een langdurige en sterke afname in leerlingenaantallen zou een bedreiging voor de continuïteit van de school betekenen, vanwege financiële risico's. Naast het verder flexibiliseren van de formatie en maatregelen op het gebied van kostenbesparing en het beter positioneren van de school (zie paragraaf 7.3), werd voor het schooljaar 2016-17 duidelijk dat een uitbreiding van de middenbouw van 2 naar 3 groepen noodzakelijk was om zowel de instroom van de onderbouw en de extra zij-instroom goed te kunnen opvangen. Hiertoe is een extra formatieplaats (0,97 fte), op basis van jaarcontracten, ingevuld. In 2017 hebben we, ondanks een kleine bovenbouw, onze 8 groepen behouden. Dit werd mogelijk gemaakt door extra inzet van het team.

7.3. Positionering van de school

In het bestuur is vanwege de positionering van de school een portefeuille Marketing en Communicatie een vast element in het Bestuur, met onder andere een focus op leerlingenaantallen. Er is een communicatiecommissie ingesteld, bestaande uit zowel leerkrachten als ouders om de activiteiten op dit gebied vorm te geven.

Deze inzet heeft er o.a. toe geleid dat er 23 reviews van onze school op Google staan met een rating van 4,8 op 5. Een belangrijk onderwerp is het onderzoek waarin is bekeken waarom ouders van kinderen op onze school voor ons kiezen. Opvallend is een hoge tevredenheid en NPS (NPS = net promotor score, een voorspeller voor nieuwe aanwas). Uitslag is dat Montessori-ouders zich eerst breed oriënteren op scholen en om veel verschillende redenen kiezen voor onze school.

Andere belangrijke bijdragen waren de voorbereiding voor de in maart 2017 georganiseerde open dag van de school. Een open dag die een echt samenwerkingsproject is geworden van directeur en commissie Communicatie met ouders, leerkrachten en ook leerlingen. Inmiddels houdt de school op maandelijkse basis een open inloopochtend, waar steeds veel belangstelling voor is.

Ook werd mede door de communicatiecommissie een "Denktank Positief" georganiseerd waarin aan de orde kwam hoe de school aan meer leerlingen en aan extra geld kan komen. Veel van de uitslagen daarvan worden opgenomen in het programma. Daarnaast blijken de Bilthovense Courant en De Vierklank graag gebruik te maken van onze persberichten voorzien van door Vicky Pronk gemaakte foto's. We doen dit bij (voor profilering belangrijke) events zoals "Lopen voor water" en de uitgebreide versie van de "Techniekochtend". Er is een zeer positieve "vibe" aanwezig bij alle leden van de communicatiecommissie.

7.4. HRM

De komst van de Wet Werk en Zekerheid in combinatie met de onderwijs-cao brengt wet- en regelgeving met zich mee waardoor flexibilisering van arbeid lastig wordt. Zo zijn de voorwaarden en termijnen wanneer een medewerker een vast contract moet worden aangeboden aangescherpt

evenals de voorwaarden, ook in financiële zin, waaronder afscheid mag worden genomen van zowel vaste als tijdelijke medewerkers. Een versoepeling van de CAO zou hier in behulpzaam kunnen zijn. De nieuwe wet- en regelgeving heeft een nadelige invloed op de gewenste flexibilisering van de formatie en brengt het risico van hogere kosten met zich mee. Er is daarom een invalpool aangezocht.

Bij ontslag of vertrekkende medewerkers neemt de school, indien noodzakelijk, afscheid van medewerkers met zo weinig mogelijk financiële consequenties. Mochten deze onvermijdelijk zijn dan wordt de van toepassing zijnde wet- en regelgeving gehanteerd.

Daarnaast moet op basis van de CAO in 2018 de 40-urige werkweek binnen de school en het team worden ingevuld. Op basis van de nieuwe CAO is professionalisering van leerkrachten een speerpunt. Het bestuur realiseert zich dat de school wordt gedragen door betrokkenheid en deskundigheid van het team. De nieuwe portefeuille HRM in het bestuur is nodig gebleken.

7.5 Huisvesting

Zoals onder het kopje huisvesting aangegeven is vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van scholen overgedragen naar de scholen zelf. Het bestuur is een onderzoek gestart naar de mogelijke verduurzaming van het pand en het zelf opwekken van energie. Er zijn plannen gemaakt voor investeringen, deze zullen worden voorgelegd aan de ALV.

7.6. Financiën

De financiële positie van de school is robuust met een prima eigen vermogenspositie, een uitstekende liquiditeit en een ruim weerstandsvermogen. Dit biedt de school voldoende middelen, om met behoud van kwaliteit van onderwijs, de komende decennia in te kunnen spelen op de uitdagende demografische ontwikkelingen.

8. Continuïteitsparagraaf

Risico paragraaf

De doelen van de vereniging worden beïnvloed door allerlei gebeurtenissen die zowel een positieve als negatieve invloed hierop kunnen hebben.

Jaarlijks gaat het bestuur na of er nieuwe risico's zijn, evalueert ze de belangrijkste risico's op kans en impact en gaat ze na of de maatregelen die de kans en/of impact verminderen nog voldoende effectief zijn. Hiervoor wordt gewerkt met indicatoren. Voor het komend schooljaar zijn de indicatoren hieronder in een tabel samengevat. Het bestuur heeft waar mogelijk risicotolerantiegrenzen bepaald waar zij actief op stuurt.

Aandachtsgebied	Kritische prestatie Indicator	Maatstaf	Norm/doelstelling	Toelichting
Algemeen			Signalering	
Leerlingaantal	Inzicht in grootte van de school	Leerling aantal	1. meer dan 6% daling of stijging van leerlingaantal	
			2. minder dan 180 leerlingen	
Onderwijs			Signalering	
Kwaliteit	Inzicht en sturing op rendement onderwijsinspanning.	1. Uitstroom gegevens	Niveau >75% HAVO+	kleine groep dus gevoelig voor schommeling
		2. Vaardigheids-scores	Niveau per vaardigheid	Incl. dyslecten
Financiën (1)			Signalering	
Vermogensbeheer	Inzicht in de kapitaalbehoefte van de instelling	Solvabiliteit = totale kapitaal gedeeld door totale baten	S > 25%	
Budgetbeheer	Inzicht in weerbaarheid voor financiële tegenvallers	Liquiditeit = vlottende activa / kortlopende schulden	1,5 < L < 2,0	
Resultaat	Rentabiliteit	Rentabiliteit = resultaat/totale baten	3% < R < 5%	
Weerstands-vermogen		Weerstandsvermogen = eigen vermogen +/- materiële vaste activa / Totale baten	5% < W < 20%	

Toelichting

1. Leerlingaantal

De vereniging is voor haar inkomsten voornamelijk afhankelijk van het aantal leerlingen. Indien zich daar een daling in voordoet wordt de vereniging geconfronteerd met een daling in de opbrengsten terwijl de kosten van de formatie en het onderhoud van de gebouwen gelijk blijven. Demografische ontwikkelingen in de gemeente De Bilt, kwaliteit van het geboden onderwijs en de reputatie van de school, zijn belangrijke factoren die het leerlingaantal beïnvloeden. Is de daling (of stijging) van omvangrijke aard, dan moeten er maatregelen worden getroffen die financiële en personele consequenties zullen hebben.

2. Kwaliteit van onderwijs

De kwaliteit van onderwijs is het belangrijkste criterium waarop ouders hun schoolkeuze baseren. Daarom staat de aandacht voor onderwijskwaliteit heel hoog in ons vaandel. De kwaliteit van onderwijs is moeilijk in een meetbare indicator te vangen. Met de introductie van School aan Zet is dan ook zowel de analyse van de verbetermogelijkheden op basis van de vaardigheidsscore geïntensiveerd als ook wederzijdse bezoeken aan elkaars klas om op instructieniveau naar kansen te kijken geïntroduceerd. Als bestuur zien we dat het team een continue professionele houding heeft in het zoeken naar verbetering van kwaliteit. Wij houden de vaardigheidsscores en uitstroom cijfers dan ook aan als indicator van kwaliteit van onderwijs in de wetenschap dat het team veel breder werkt aan onderwijskwaliteit.

3. Financiën

Het effect van risico's is uiteraard in de geldstromen te zien. Daarom zijn vanuit de PO-Raad geadviseerde financiële indicatoren overgenomen zoals hierboven beschreven. Naast bovenstaande kwantitatief meetbare indicatoren signaleert het bestuur ook een aantal andere gebieden waarin zich risico's kunnen voordoen. Deze thema's worden in de bestuursvergaderingen maandelijks op de agenda gezet.

4. Formatie

De kosten van de formatie is de grootste kostenpost voor de vereniging. Door niet goed te anticiperen op leerlingaantallen, klassengroottes, CAO-ontwikkelingen, etc. kunnen de formatie kosten hoger worden dan begroot. Er wordt continue gezocht naar een goede balans van kwaliteit onderwijs enerzijds en een gezonde financiële huishouding anderzijds. Een deel van de formatie benodigd voor het aanbieden van onderwijs in de creatieve vakken wordt zoveel mogelijk flexibel ingevuld. Daar waar mogelijkheid ontstaat door vertrek van leerkrachten zal bij de invulling van de formatie worden gezien hoe deze optimaal flexibel kan plaatsvinden.

5. (Groot) Onderhoud

De school huist in een karakteristiek maar oud en onderhoudsgevoelig pand. Voor het onderhoud reserveert het bestuur jaarlijks € 9.000 en de onderhoudsreserve is op dit moment voldoende om het onderhoud de komende jaren te garanderen

6. Wet- en regelgeving

De regeldruk vanuit de overheid neemt de laatste jaren sterk toe en het is voor een eenpitter een uitdaging om deze bij te houden en hier op een pragmatische en kosteneffectieve manier invulling aan te geven.

Jaarlijks gaat het bestuur na of er nieuwe of gewijzigde wet en regelgeving is en gaat na of dit impact heeft op de school en/of de vereniging.

Het bestuur besteedt veel aandacht aan de gevolgen van de invoering van Passend Onderwijs. Middels actieve deelname aan het samenwerkingsverband houdt het bestuur goed zicht op de mogelijke gevolgen van de uitvoering van Passend Onderwijs.

9. Verslag toezichhoudend orgaan

De taken van het toezichhoudend orgaan zijn drieledig: toezicht houden op bestuurder en organisatie, goedkeuren van beleidsdocumenten en fungeren als klankbord en adviseur.

Het Toezichhoudend Orgaan (TO) bestond ultimo 2017 uit drie leden: Pieter van Riemsdijk (voorzitter), Marjolein van Dommelen en Sander van Vreumingen.

In 2017 is het TO tijdens de geplande overleggen door het bestuur en de directeur geïnformeerd over het gevoerde beleid en de realisatie van de doelstellingen. Toezicht vindt vooral plaats aan de hand van indicatoren op het gebied van leerlingaantal, onderwijs (cito-analyse en uitstroom 8e jaar) en financiën. Tijdens de overleggen met het bestuur werd het TO met betrekking tot deze onderwerpen van voldoende informatie voorzien om haar taak te kunnen uitoefenen. Het meerjarenplan is getoetst op vorderingen en de begroting en jaarrekening is goedgekeurd. Het TO heeft gerichte vragen gesteld en het bestuur geadviseerd, onder meer op het gebied het leerlingaantal.

In 2017 is de kwaliteit van en samenwerking met de BSO en de KDO een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur en het TO. De TO fungeert hierbij als klankbord voor het bestuur en geeft waar nodig advies om het bestuur te ondersteunen in de belangrijke beslissingen die genomen zijn en worden op dit dossier.

Het leerlingaantal, het welzijn van de leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel, de (flexibilisering van de) formatie en de consequenties van (de combinatie) CAO PO en de Wwz zijn en blijven punten van aandacht. Het TO heeft geconstateerd dat deze onderwerpen de vereiste aandacht van het bestuur hebben.

De conclusie van het TO luidt dat de school zijn zaken goed op orde heeft en dat het bestuur en de directeur alert zijn op gesignaleerde aandachtsgebieden.

10. Financiën

10.1. Balans (bedragen * € 1.000)

Activa	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa.	274	312
Vorderingen	54	84
Liquide middelen	359	288
Totaal activa	687	683

Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Eigen vermogen	449	421
Vorzieningen	121	157
Kortlopende schulden	117	106
Totaal passiva	687	683

10.2. Staat van baten en lasten (bedragen * € 1.000)

Baten	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Rijksbijdragen	919	900	834
Overige overheidsbijdragen	7	7	0
Overige baten	109	96	96
Totaal baten	1.035	1.003	930

Lasten	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
Personeelslasten	765	800	790
Afschrijvingen	40	42	38
Huisvestingslasten	62	73	68
Overige lasten	140	118	107
Totaal lasten	1.007	1.033	1.003
Saldo baten en lasten	28	-30	-73
Saldo fin baten en lasten	0	0	-0,3
Exploitatieresultaat	28	-30	-74

10.3. Toelichting op de balans

De balans vertoont het beeld van een gezonde organisatie. Het eigen vermogen bedraagt ruim de helft van het balanstotaal. Daarnaast zijn in voldoende mate voorzieningen gevormd ter dekking van toekomstige financiële risico's waarvan de omvang thans redelijk goed en gefundeerd kunnen worden ingeschat.

10.4. Toelichting op de staat van baten en lasten

Het exploitatieresultaat over 2017 is € 28.000 positief. Dit is positiever dan het begrote exploitatieverlies voor 2017. Dit komt voornamelijk doordat de baten hoger zijn uitgevallen dan was ingeschat bij het opstellen van de begroting over 2017. De rijksbijdragen zijn hoger uitgevallen door normaanpassingen van het Ministerie. De normaanpassingen hebben betrekking op:

- Verwerking resterende kabinetsbijdrage conform de loonruimteovereenkomst publieke sector 2015-2016
- Functiemixbudget laatste 5 maanden van 2016 en kalenderjaar 2017
- Eenmalige bijdrage in het kader van de herstelopslag over de maanden april tot en met december 2016.
- De kabinetsbijdrage voor de eerste 7 maanden van 2017
- Compensatie pensioenpremie per januari 2017
- Compensatie eenmalige uitkering van € 500 in april
- Nog niet opgenomen doorwerkingen van eerdere salaris- en loonkostenmaatregelen

De ouderbijdragen zijn hoger dan begroot. Ouderbijdragen worden voorzichtig begroot gezien het vrijwillige karakter van de ouderbijdragen.

De personeelslasten zijn lager uitgekomen dan begroot en lager dan voorgaand jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er ultimo 2016 een voorziening op de balans stond voor personele kosten voor ziekte en uitdiensttreding. In 2017 is dit afgewikkeld en het restant van de voorziening is vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

10.5. Financieel beleid

De kern van het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit en de kwaliteit van de Montessorischool Bilthoven school op lange termijn te waarborgen, met zeer solide en transparant financieel beleid. Voorts kan gesteld worden dat de doelstellingen voortdurend onderhevig zijn aan gewijzigde omstandigheden en die ook de nodige onzekerheid met zich mee kunnen brengen.

Zoals ook in paragraaf 7.2 is beschreven, is er sinds 2013 een neerwaartse trend zichtbaar van het aantal leerlingen dat instroomt in de leeftijdsgroep 0-4 jarigen. Dit heeft nu voor de opeenvolgende boekjaren 2014, 2015 en 2016 tot een cumulatief negatief exploitatieresultaat geleid van circa € 160.000. Hierbij dient wel aangemerkt te worden dat het bestuur in het boekjaar 2017 hiertoe, met ondersteuning van de ALV, reeds verdere maatregelen heeft getroffen om de exploitatie structureel te verbeteren en dus continuïteit van de school te waarborgen met volledig behoud van kwaliteit onderwijs.

De vereniging heeft in de afgelopen decennia een zeer sterk eigen vermogen positie opgebouwd die ons nu in staat stelt de juiste maatregelen te treffen en de school, met behoud van kwaliteit onderwijsaanbod, zo snel mogelijk weer exploitatie neutraal/positief te krijgen.

Vanzelfsprekend is het van belang om de opgebouwde reserves te relateren aan korte- en lange termijn doelstellingen. De belangrijkste pijler voor de lange termijn is de onderhoudsvoorziening. Hiertoe is een lange termijn onderhoudsplanning gemaakt om te zorgen dat wij in de toekomst het nodige onderhoud kunnen verrichten.

Treasurybeleid

De vereniging heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. De vereniging heeft niet in effecten of andere financiële instrumenten belegd.

10.6. Kengetallen

Kengetal	2017	2016
Solvabiliteit 1	65,3%	61,5%
Solvabiliteit 2	82,9%	84,5%
Liquiditeit	3,52	3,52
Rentabiliteit	3%	-8%
Weerstandsvermogen	16,9%	11,7%

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Het kan worden gedefinieerd als het verhoudingscijfer eigen vermogen/totaal vermogen en eigen vermogen plus voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De eerste variant geeft een percentage van 65,3% (2016: 61,5%) en de tweede variant een percentage van 82,9% (2016: 84,5%).

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen als verhoudingscijfer van de vlottende activa en de kortlopende schulden. Dit verhoudingscijfer is 3,5 (2016: 3,5).

Rentabiliteit

De rentabiliteit is het quotiënt van resultaat en totale baten. Dit percentage is 3% (2016: -8%).

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe de beschikbare reserves zich verhouden tot de exploitatie.

Naarmate de reserves groter zijn zal het weerstandsvermogen groter zijn.

Eigen vermogen verminderd met materiële vaste activa uitgedrukt in een percentage van de totale baten: 16,9% (2016: 11,7%)

10.7. Meerjarenbegroting 2018-2020

Deze paragraaf beschrijft de financiële gevolgen van de toekomstige ontwikkelingen en het voorgenomen beleid. In de navolgende tabel is de gerealiseerde staat van baten en lasten van 2017 weergegeven en de meerjarige begroting 2018-2020.

Staat van Baten en Lasten	2017	2018	2019	2020
Rijksbijdrage	€ 919.561	€ 931.981	€ 936.099	€ 952.402
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 7.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 0
Overige baten	€ 108.808	€ 101.500	€ 103.500	€ 105.500
Totaal Baten	€ 1.035.369	€ 1.037.481	€ 1.043.599	€ 1.057.902
Personeelslasten	€ 765.162	€ 777.600	€ 789.853	€ 799.011
Afschrijvingen	€ 40.452	€ 37.483	€ 39.071	€ 41.454
Huisvestingslasten	€ 61.590	€ 72.755	€ 74.440	€ 73.036
Overige lasten	€ 140.113	€ 126.500	€ 134.000	€ 130.000
Totaal Lasten	€ 1.007.317	€ 1.014.338	€ 1.037.364	€ 1.043.501
Saldo Baten en laste	€ 28.052	€ 23.143	€ 6.235	€ 14.401
Financiële baten en lasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat	€ 28.052	€ 23.143	€ 6.235	€ 14.401

De volgende aannames zijn meegenomen in de meerjarenbegroting:

- De rijksbijdrage is gebaseerd op een stijgend leerlingenaantal, bewegend van 181 leerlingen per 1-10-2018 tot 190 leerlingen per 1-10-2020.
- De overige overheidsbijdrage betreft een gemeente subsidie voor het muziekproject, totaal €15.000 over 3 jaar.
- De overige baten bestaan uit de huurinkomsten en ouderbijdrage. De huurinkomsten blijven constant. De ouderbijdragen zijn voorzichtig begroot in verband met het vrijwillige karakter.
- Het aantal groepen blijft constant.
- Afschrijvingen blijven redelijkerwijs constant.
- Overige lasten zijn in 2019 hoger als gevolg de kosten voor het muziekproject en doordat er vanaf schooljaar 2018-2019 extern in te kopen handvaardigheidsprojecten zijn begroot.

Hieronder wordt de gerealiseerde balans 2017 weergegeven en de meerjarige balans 2018-2020 naar de huidige inzichten.

Balansprognose	2017	2018	2019	2020
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Materiële vaste activa	€ 273.881	€ 261.598	€ 268.527	€ 273.573
Financiële vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal vaste activa	€ 273.881	€ 261.598	€ 268.527	€ 273.573
Vorderingen	€ 53.747	€ 51.075	€ 51.376	€ 52.866
Liquide middelen	€ 359.509	€ 399.477	€ 406.719	€ 409.387
Totaal vlottende activa	€ 413.256	€ 450.552	€ 458.095	€ 462.253
Totaal Activa	€ 687.137	€ 712.150	€ 726.622	€ 735.826
Algemene reserve	€ 246.592	€ 269.734	€ 275.969	€ 290.370
Bestemmingsreserve publiek	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve privaat	€ 201.976	€ 201.976	€ 201.976	€ 201.976
Totaal eigen vermogen	€ 448.568	€ 471.710	€ 477.945	€ 492.346
Voorzieningen	€ 121.333	€ 123.365	€ 128.297	€ 123.081
Langlopende schulden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden	€ 117.237	€ 117.075	€ 120.380	€ 120.399
Totaal overige passiva	€ 238.570	€ 240.440	€ 248.677	€ 243.480
Totaal Passiva	€ 687.137	€ 712.150	€ 726.622	€ 735.826

Financieringsstructuur

Het vermogen wordt voor een belangrijk deel gefinancierd met eigen vermogen, te weten met circa 65%.

Huisvestingsbeleid

In 2017 is de meerjarenonderhoudsplanning (mop) geactualiseerd. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is gebaseerd op de actuele mop. Zie hoofdstuk 6 voor een verdere toelichting.

Mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen

De hoogte van de voorzieningen (voor onderhoud, jubilea en personele lasten) is gebaseerd op het geplande onderhoud aan de schoolgebouwen in de komende jaren voor zowel preventief als buitenonderhoud, de verwachte kosten voor jubilea en de inschatte kosten voor personele lasten met oorsprong in het verleden.

Kengetallen

In de onderstaande tabel worden personele kengetallen en leerlingenaantallen weergegeven. De kengetallen 2017 betreffen de gerealiseerde bezetting ultimo kalenderjaar 2017 en het gerealiseerde leerlingenaantal op 01-10-2017. De gegevens die worden weergegeven vanaf kalenderjaar 2018 zijn geprognosticeerde kengetallen.

	2017	2018	2019	2020
Directie	0,85	0,85	0,85	0,85
Onderwijzend personeel	10,02	10,32	9,98	9,98
Overige medewerkers	0,31	0,31	0,31	0,31
Totaal	11,18	11,48	11,14	11,14
Aantal leerlingen	181	182	191	190

Doordat momenteel de bovenbouw nog dun bezet is, is het de verwachting dat er een sprong wordt gemaakt in leerlingenaantal naar circa 190 leerlingen in 2019. Voor een nadere toelichting op de leerlingaantallen wordt verwezen naar paragraaf 7.2. De formatie zal redelijkerwijs stabiel blijven.

Vereniging Montessorischool
Bilthoven

Financieel jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	0
Financiële kengetallen	28
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	29
Staat van baten en lasten over 2017	31
Kasstroomoverzicht	32
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	33
Grondslagen	33
Toelichting op de balans per 31 december 2017	36
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	39
Gebeurtenissen na balansdatum	39
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	40
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	41
Overzicht verbonden partijen	44
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	45
Bestemming van het resultaat	47
Gegevens over de rechtspersoon	48
Overige gegevens	
Controleverklaring	49

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	3%	-7,9%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	3,52	3,52
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	65,3%	61,5%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	82,9%	84,5%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	16,9%	11,7%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	182	169
Aantal FTE ultimo boekjaar (exclusief vervanging)	11,18	11,27
<u>Personeelskosten per FTE</u>	68.440	70.128

A.1.1 Balans per 31 december 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2017	31 december 2016
1.2	Materiële vaste activa	273.881	311.583
	Totaal vaste activa	<u>273.881</u>	<u>311.583</u>
1.5	Vorderingen	53.747	84.072
1.7	Liquide middelen	359.509	287.757
	Totaal vlottende activa	<u>413.256</u>	<u>371.829</u>
	Totaal activa	<u><u>687.137</u></u>	<u><u>683.412</u></u>

2.	Passiva	31 december 2017	31 december 2016
2.1	Eigen vermogen	448.568	420.518
2.2	Voorzieningen	121.333	157.292
2.4	Kortlopende schulden	117.237	105.604
	Totaal passiva	<u>687.137</u>	<u>683.412</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	919.561	900.300	834.012
3.2 Overige overheidsbijdragen	7.000	7.000	-
3.5 Overige baten	<u>108.808</u>	<u>95.500</u>	<u>95.963</u>
Totaal baten	1.035.369	1.002.800	929.975
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	765.162	800.400	790.342
4.2 Afschrijvingen	40.452	42.500	38.193
4.3 Huisvestingslasten	61.590	72.800	67.867
4.4 Overige lasten	<u>140.113</u>	<u>117.600</u>	<u>106.998</u>
Totaal lasten	<u>1.007.317</u>	<u>1.033.300</u>	<u>1.003.400</u>
Saldo baten en lasten	28.052	30.500-	73.425-
5 Financiële baten en lasten	-	500	302-
Netto resultaat	<u><u>28.052</u></u>	<u><u>30.000-</u></u>	<u><u>73.727-</u></u>

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	28.052	73.425-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	40.452	38.193
- Mutaties voorzieningen	35.960-	11.802
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	30.325	14.371-
- Kortlopende schulden	11.633	26.198
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	74.502	11.603-
Ontvangen interest	-	302
Betaalde interest	-	606-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	74.502	11.904-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	2.750-	62.609-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.750-	-
	71.752	74.513-
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	287.757	362.270
Mutatie liquide middelen	71.752	74.513-
Eindstand liquide middelen	359.510	287.757

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

De activiteiten van Vereniging Montessorischool Bilthoven bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 3% en 8% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 10%, 7% en 5% van de aanschafwaarde
- ICT 33% van de aanschafwaarde
- Technische inventaris 10% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 13% van de aanschafwaarde
- Overige vaste bedrijfsmiddelen 7% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaot is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening onderhoud is gebaseerd op de onderhoudsplanning van de komende jaren. De dotatie is op basis van de planning berekend en gelijkmatig verdeeld over de jaren. Periodiek wordt de planning geactualiseerd. Jaarlijks wordt bekeken of de dotatie toereikend is.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 101,5% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2016	Afschrijvingen tot en met 31 december 2016	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017				Aanschaf- waarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	243.434	91.774-	151.660	-	-	11.367-	-	243.434	103.141-	140.293
1.2.2 Inventaris en apparatuur	272.728	146.912-	125.816	2.750	-	22.616-	-	275.478	169.528-	105.950
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	155.895	121.788-	34.107	-	-	6.469-	-	155.895	128.257-	27.638
Materiële vaste activa	672.057	360.474-	311.583	2.750	-	40.452-	-	674.807	400.926-	273.881

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

1.5 Vorderingen

	31 december 2017	31 december 2016
1.5.2	46.105	40.723
De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
1.5.7	-	41.442
	6.305	1.906
	<i>Overige overlopende activa</i>	
	<i>Vervangingsfonds</i>	-
	<u>1.337</u>	<u>-</u>
1.5.8	7.642	1.906
	<u>7.642</u>	<u>1.906</u>
Totaal Vorderingen	<u><u>53.747</u></u>	<u><u>84.072</u></u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
1.7.1	183	183
1.7.2	<u>359.327</u>	<u>287.574</u>
	<u>359.509</u>	<u>287.757</u>

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017		Boekwaarde per 31 december 2017
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1	219.544	27.047	-	246.592
2.1.3	200.972	1.004	-	201.976
	<u>420.518</u>	<u>28.051</u>	<u>-</u>	<u>448.568</u>

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2017						
		Boekwaarde per 31 december 2016	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	38.761	-	-	31.386-	7.375	-	7.375
	<i>Jubilea</i>	8.529	-	-	1.154-	7.375	-	7.375
	<i>Overig personeel</i>	30.232	-	-	30.232-	-	-	-
2.2.3	Overige voorzieningen	118.531	9.000	13.573-	-	113.958	7.968	105.990
	<i>Onderhoud</i>	118.531	9.000	13.573-	-	113.958	7.968	105.990
		157.292	9.000	13.573-	31.386-	121.333	7.968	113.365

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2017	31 december 2016
2.4.3	Crediteuren	9.790	17.348
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	28.439	31.794
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	3.730	3.707
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	32.170	35.501
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	8.800	7.870
2.4.9	Overige kortlopende schulden	602	5.037
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	23.875	24.848
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	33.998	-
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva mbt subsidie overig</i>	8.000	15.000
2.4.10	Totaal overlopende passiva	65.874	39.848
Totaal kortlopende schulden		117.237	105.604

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Voor de dagelijkse schoonmaak van de school is een contract met Schoonmaakbedrijf M. van Eck afgesloten. Dit contract is stilzwijgend verlengd, er is een opzegtermijn van 3 maanden. De kosten bedragen jaarlijks circa € 21.900.

Voor de levering van aardgas is een overeenkomst met Eneco afgesloten voor de periode van 1 januari 2015 tot 1 januari 2021. De kosten bedragen circa € 14.400 per jaar.

Voor de levering van elektriciteit is een overeenkomst met De Vrije Energie Producent afgesloten voor de periode van 1 januari 2015 tot 31 december 2020. De kosten bedragen circa € 3.300 per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2017	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
			-	-		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand begin 2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Te verrekenen 31-12-17
Aflopend			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand begin 2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Stand ultimo 2017
Doorlopend			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	857.791	822.300	782.901
3.1.2.2 Niet geoordeelde subsidies	26.242	45.000	17.559
Totaal rijksbijdragen via OCW	884.033	867.300	800.460
3.1.4 Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	35.528	33.000	33.552
Totaal rijksbijdragen	919.561	900.300	834.012

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	7.000	7.000	-
	7.000	7.000	-

3.5 Overige baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.5.1 Verhuur	20.923	21.500	21.425
3.5.5 Ouderbijdragen	82.624	74.000	74.298
3.5.6 Overig	5.261	-	240
	108.808	95.500	95.963

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.1.1.1 <i>Bruto lonen en salarissen</i>	579.766	559.900	582.983
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	117.337	113.300	128.973
4.1.1.3 <i>Pensioenlasten</i>	77.208	74.600	67.155
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	774.311	747.800	779.111
4.1.2.1 <i>Dotaties personele voorzieningen</i>	31.386-	-	15.000
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	18.345	17.000	52.185
4.1.2.3 <i>Overig</i>	16.275	20.600	22.173
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	12.520	15.000	0-
4.1.2 Overige personele lasten	15.754	52.600	89.357
4.1.3 Af: Uitkeringen	24.902-	-	78.126-
	765.162	800.400	790.342

Realisatie 2017	Realisatie 2016
--------------------	--------------------

Aantal FTE ultimo boekjaar (exclusief vervanging) 11 11

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.2.2.1 Gebouwen	11.367	11.400	11.367
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	22.616	23.800	20.491
4.2.2.3 Overige materiële vaste activa	238	200	238
4.2.2.4 Onderwijsleerpakket	6.231	7.100	6.097
	40.452	42.500	38.193

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.3.3 Onderhoud	1.577	4.500	4.700
4.3.4 Water en energie	18.836	27.500	25.937
4.3.5 Schoonmaakkosten	25.774	26.000	25.440
4.3.6 Heffingen	2.810	2.800	676
4.3.7 Dotaties overige onderhoudsvoorzieningen	9.000	9.000	9.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	3.594	3.000	2.114
	61.590	72.800	67.867

4.4 Overige lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	60.119	35.600	33.835
4.4.2.1	<i>Inventaris en apparatuur</i>	<i>1.772</i>	<i>1.000</i>	<i>0-</i>
4.4.2.2	<i>Leermiddelen</i>	<i>18.718</i>	<i>38.900</i>	<i>38.614</i>
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	20.490	39.900	38.614
4.4.4	Overig	59.505	42.100	34.549
		<u>140.113</u>	<u>117.600</u>	<u>106.998</u>
<i>Uitsplitsing</i>				
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	4.538	4.600	4.538
	Accountantslasten	<u>4.538</u>	<u>4.600</u>	<u>4.538</u>

5 Financiële baten en lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
5.1	Rentebaten	-	500	304
5.5	Rentelasten	-	-	606-
		<u>-</u>	<u>500</u>	<u>302-</u>

A.1.7

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

<u>Naam</u>	<u>Juridische vorm</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Code activiteit</u>
Samenwerkingsverband PO Zuidoost Utrecht	Vereniging	Zeist	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Vereniging Montessorischool Bilthoven van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling A van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2017 een bezoldigingsmaximum van € 107.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Naam	N. van den Hurk
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1-31/12
Omvang dienstverband in FTE	0,85
Gewezen topfunctionaris j/n	nee
(Fictieve) dienstbetrekking j/n	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	52.896
Beloningen betaalbaar op termijn	7.921
Subtotaal	60.817
Individueel toepaselijk bezoldigingsmaximum	90.950
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	60.817
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-31/12
Omvang dienstverband 2016 in FTE	0,85
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	52.084
Beloningen betaalbaar op termijn	6.388
Totaal bezoldiging 2016	58.472

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie
X. Cladder	Voorzitter Bestuur
A. Bot	Secretaris Bestuur
m. Paasschens	Penningmeester Bestuur
M. van der Bent	Bestuurslid
A. Glastra	Bestuurslid
D. Sent	Bestuurslid vanaf 15-06-2017
C. de Vos van Steenwijk	Bestuurslid vanaf 15-06-2017
M. Tan-Koers	Bestuurslid tot 15-06-2017
S. van Vreumingen	Toezi chthouder
P. van Riemsdijk	Toezi chthouder
M. van Dommelen	Toezi chthouder

2. UITKERINGEN WEGENS BEËINDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voldaan aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 27.047 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 1.004 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Bestuur:

- A. Bot, secretaris

- C. de Vos van Steenwijk, voorzitter

- M. Paasschens, penningmeester

- M. van der Bent, bestuurslid

- D. Sent, bestuurslid

- A. Glastra, bestuurslid

Toezichhouders:

- S. van Vreumingen

- P. van Riemsdijk

- M. van Dommelen

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	36817
Naam instelling	Vereniging Montessorischool Bilthoven
KvK-nummer	40478315
Statutaire zetel	Bilthoven
Adres	Rembrandtplein 1
Postadres	
Postcode	3723 CH
Plaats	Bilthoven
Telefoon	030-2280818
E-mailadres	info@montessorischoolbilthoven.nl
Website	www.montessorischoolbilthoven.nl
Contactpersoon	Mevr. N. van der Hurk (directeur)
Telefoon	030-2280818

BRIN-nummers 04PR00 Montessorischool Bilthoven

Overige gegevens

Controleverklaring

Aan het bestuur van
Vereniging Montessorischool Bilthoven

Meeuwenlaan 8
Postbus 432
8000 AK Zwolle
telefoon (088) 236 96 00
e-mail auditnoord@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Vereniging Montessorischool Bilthoven te De Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Montessorischool Bilthoven op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Montessorischool Bilthoven, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 26 juni 2018

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. E.J. Schollaardt RA